

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou LL.M. v právní věci žalobce: **H. Q. H.**, nar. ■■■, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, t. č. bytem Z. v. 1400, L., zastoupeného Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2016, č. j. OAM-246/ZA-ZA11-HA11-2016,

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18. 10. 2016, č. j. OAM-246/ZA-ZA11-HA11-2016, s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Dne 10. 3. 2016 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 15. 3. 2016 poskytl žalobce údaje k žádosti o mezinárodní ochranu. Sdělil, že je příslušníkem Vietnamské socialistické republiky, patří k národnosti kinh, je ateistou a není ani nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace. Je svobodný, bezdětný, do České republiky přicestoval poprvé v roce 2009, vlast opustil z rodinných důvodů. Svůj zdravotní stav označil za dobrý.

Doplňující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden téhož dne. Žalobce upřesnil, že v minulosti spáchal přestupek, za nějž mu byl uložen trest zákazu řízení motorových vozidel, o kterém nevěděl, protože mu žádné rozhodnutí v tomto směru nebylo doručeno. Nadále řídil, za což mu byl Okresním soudem v Jablonci nad Nisou uložen podmíněný trest odnětí svobody. V srpnu 2015 žalobce podal žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu, která byla z důvodu spáchaného trestného činu zamítnuta. V případě návratu do vlasti se žalobce obává o své zdraví, protože má ve Vietnamu nesplacený dluh

ve výši 12 000 USD a věřitelé by se mohli rozhodnout k vymáhání dlužné částky. Dle žalobce by mu v takovém případě vietnamská policie ochranu neposkytla. Se státními orgány ve Vietnamu žalobce nikdy žádné problémy neměl. V roce 2014 absolvoval kurz manikúry v Hanoji, kde bydlel u přítele. Strach z věřitelů v Hanoji neměl, neboť Hanoj je dostatečně vzdálena od jeho bydliště. U přítele by ale v budoucnu bydlet nemohl a s rodinnými příslušníky v zemi původu kontakt neudrží. V pohovoru dále uvedl, že na území České republiky má zaměstnání, i nadále by tu chtěl žít a podnikat.

Napadeným rozhodnutím neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Vycházel přitom z výpovědi žalobce a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Konkrétně vycházel z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR, č. j. 98851/2015-LPTP ze dne 26. 5. 2015, Výroční zprávy Amnesty International 2015/2016 - Stav lidských práv ve světě - Vietnam, ze dne 24. 2. 2016, Zprávy Mezinárodní organizace proto migraci (IOM) o Vietnamu z října 2015, Zprávy Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv ve Vietnamu za rok 2015 ze dne 13. 4. 2016 a Výroční zprávy Human Rights Watch 2016 - Vietnam ze dne 27. 1. 2016. Žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. a) ani § 12 písm. b) zákona o azylu. Konstatoval, že žalobce není ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod v smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalobce dle žalovaného také v průběhu správního řízení nezmínil nic, co by svědčilo o jeho odůvodněné obavě z pronásledování z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný zdůraznil, že institut mezinárodní ochrany je institutem mimořádným a cílem azylové procedury není legalizace pobytu žalobce v České republice. Konstatoval, že žalobci byl v minulosti udělen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání, o toto pobytové oprávnění žalobce vlastní vinou přišel, protože porušil zákaz řízení motorových vozidel. K žalobcovým obavám z návratu do Vietnamu žalovaný konstatoval, že sám žalobce v průběhu správního řízení obavy z věřitelů spojoval pouze s místem svého posledního bydliště, a nic mu tedy nebrání přemístit se do jiné části Vietnamu. Žalovaný dále uvedl, že v České republice nebyl udělen azyl nikomu z rodinných příslušníků žalobce, který tak nesplňuje důvody pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu, tj. za účelem sloučení rodiny. Žalovaný také zkoumal, zda žalobci nelze udělit azyl z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Zabýval se sociální a ekonomickou situací žalobce, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že žalobce je dospělá, plně právně způsobilá a praceschopná osoba s dobrým zdravotním stavem. Žalovaný zdůraznil, že nárok na udělení humanitárního azylu není. Humanitární azyl je udělen pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a žalobce se tohoto typu azylu výslovně nedomáhal. Žalovaný v daném případě nezjistil důvod zvláštního zřetele k udělení tohoto druhu ochrany. Žalovaný dále v souladu s § 28 zákona o azylu současně posuzoval, zda žalobce nesplňuje podmínky k udělení doplňkové ochrany. Konstatoval, že žalobce neuvedl a ani žalovaný nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný také nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by byl žalobce ve Vietnamu vystaven skutečně hrozcímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy

nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Dle žalovaného také ve Vietnamu neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případné vycestování žalobce nepředstavuje dle žalovaného ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky, neboť je dle žalovaného na zvážení žalobce, jakým způsobem si upraví další pobyt na území České republiky. Žalobce má možnost využít institutů upravených právním řádem České republiky prostřednictvím zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Vzhledem k tomu, že žalobce nesplňuje důvody ani pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, neboť nebylo zjištěno, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce, nebyl žalobci udělen ani tento typ doplňkové ochrany.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce včasnou žalobou. Namítal nesprávné zjištění stavu věci, které se dle žalobce projevilo ve vztahu k neudělení azylu podle § 12, humanitárního azylu podle § 14 a doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu. Žalobce tvrdil, že žalovaný pochybil, když mu humanitární azyl neudělil. Žalobce nerozporoval institut správního uvážení, který se u tohoto typu azylu uplatňuje, měl však za to, že žalovaný neudělení humanitárního azylu v napadeném rozhodnutí dostatečně neodůvodnil. Napadené rozhodnutí proto považoval v této části za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce dále v žalobě namítal, že z napadeného rozhodnutí není ani zřejmé, z jakého důvodu nebyla udělena žalobci doplňková ochrana podle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. d) zákona o azylu, když žalovaný pouze uvedl, že vycestování žalobce nebude představovat rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Žalobce v tomto směru odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010-92 a ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014-27.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě, které předložil spolu s originálem správního spisu, s žalobními námitkami nesouhlasil a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul. Odkázal na obsah správního spisu a setrval na svém rozhodnutí, které je dle jeho názoru plně v souladu se zákonem. V průběhu řízení bylo dle žalovaného objasněno, že hlavním důvodem žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu je legalizace pobytu na území České republiky, aby zde mohl pracovat. Takový důvod však nelze považovat za důvod azylově relevantní. K námitce neudělení humanitárního azylu žalovaný poznamenal, že podrobně zkoumal, zda jsou dány důvody hodného zvláštního zřetele. Důvodem pro udělení humanitárního azylu nemůže být tvrzení žalobce, že má ve Vietnamu problémy vyplývající z nesplacených dluhů. Žádné jiné důvody žalobce neuvedl a žalovaný průběhu o udělení mezinárodní ochrany nezjistil. K námitce žalobce týkající se neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu odkazuje žalovaný na napadené rozhodnutí. Ohledně ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu žalovaný konstatoval, že porušení mezinárodních závazků nelze spatřovat v tom, že žalobce přestal splňovat podmínky pobytu stanovené českým právním řádem a to z vlastního zavinění.

Ve věci proběhlo dne 23. 3. 2017 ústní jednání před soudem, při něm žalobce i žalovaný setrvali na svých stanoviscích.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které

vydání tohoto rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Dle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Doplňková ochrana se podle § 14a odst. 1 zákona o azylu udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona mimo jiné považuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu].

Podle § 28 odst. 1, 2 zákona o azylu se mezinárodní ochrana se udělí ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Neshledá-li ministerstvo důvody k udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany, odůvodní své rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany.

Soud považuje nejprve za vhodné připomenout, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany je důkazní břemeno rozloženo mezi žalovaného a žadatele o mezinárodní ochranu: „*Postupuje-li Ministerstvo vnitra ve věcech azylových tak, že se ujímá odpovědnosti za náležité zjištění reálií o zemi původu, ale po žadateli o azyl žádá, aby unesl důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby, odpovídá to výkladu čl. 4 bodu pátého tzv. kvalifikační směrnice Evropské unie.*“ (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58, všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz). Ačkoliv má správní orgán povinnost zjistit skutkový stav věci z jemu dostupných věrohodných a objektivních zdrojů, není povinen za žadatele o azyl domýšlet všechny v úvahu přicházející důvody pro případné udělení ochrany a zjišťovat všechna byt i jen potenciální nebezpečí, která mohou žadateli o azyl teoreticky hrozit. V souladu se zásadou dispoziční je naopak povinností žadatele uvádět specifické okolnosti a obavy, které považuje za relevantní ve vztahu ke své osobě (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2015, č. j. 9 Azs 196/2015-26, či ze dne 21. 7. 2016, č. j. 10 Azs 95/2016-32).

Pokud jde o neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu, žalovaný dle krajského soudu v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodnil nesplnění podmínek pro udělení azylu podle

tohoto ustanovení. V průběhu řízení nevyplynuly žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že žalobce je ve své vlasti pronásledován za uplatnění politických práv a svobod, nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Sám žalobce nic takového v průběhu správního řízení také netvrdil a netvrdí to ani v žalobě. Žalobce uváděl, že je bez politického přesvědčení a že důvodem obav z návratu do vlasti je strach z vymáhání dluhu. Tyto skutečnosti nemohou být důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

K námitce směřující proti neudělení humanitárního azylu, poukazuje zdejší soud na ustálenou judikaturu, podle níž na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu v mezích, jaké jsou u přezkumu správního uvážení nutné, aby nenahrazoval uvážení správního orgánu uvážením svým (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55).

Humanitární azyl lze udělit v případě hodném zvláštního zřetele a zpravidla nepřichází v úvahu tehdy, když tvrzení uvedená žadatelem o udělení mezinárodní ochrany je třeba zvažovat v rámci důvodů pro udělení azylu podle § 12 a § 13 zákona o azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu. V rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.*“

Dle krajského soud žalovaný své důvody pro neudělení humanitárního azylu žalobci jasně vysvětlil na str. 6 napadeného rozhodnutí. Žalobce neuvedl v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani v dalším průběhu správního řízení žádné mimořádné okolnosti, které by byly důvodem pro možné udělení humanitárního azylu. Žalobce ve správním řízení hovořil pouze o tom, že v České republice chce podnikat, ve Vietnamu nemá rodinu, ani bydlení, a bojí se, že po něm bude ze strany soukromých osob vymáhán nesplacený dluh. Nemožnost platit dluh soukromým osobám ve Vietnamu nemůže být důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64). Takovým důvodem nemůže být ani skutečnost, že žalobce nemá ve Vietnamu zajištěno bydlení. Žalovaný v napadeném rozhodnutí správně poukazoval

na zprávu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) o Vietnamu z října 2015 zabývající se mj. i situací v oblasti bydlení.

Ohledně doplňkové ochrany soud plně odkazuje na odůvodnění žalobou napadené rozhodnutí. Žalobci nelze přisvědčit v tom, že rozhodnutí žalovaného postrádá odůvodnění ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Soud znovu odkazuje na rozložení důkazního břemene v řízení o udělení mezinárodní ochrany a zdůrazňuje, že žalobce během řízení před správním orgánem, ale ani v podané žalobě žádné skutečnosti, které by měly zakládat rozpor s mezinárodními závazky v případě žalobcova vycestování z České republiky, neuvedl. Rozsudky Nejvyššího správního soudu, na které žalobce v žalobě odkazoval, se týkaly případů žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří měli na území České republiky rodinné vazby. To však není případ žalobce.

Soud uzavírá s tím, že udělení mezinárodní ochrany je pouze specifickým způsobem legalizace pobytu na území České republiky, a to z přesně vymezených důvodů; v ostatních případech je však nutno vycházet z režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů, azylovým řízením nelze nahradit smysl a účel úpravy obsažené v zákoně o pobytu cizinců.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 23. března 2017

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
soudkyně